

Resultaten enquête lokale
ondersteuners amateurkunst
2022

**K^L
A C**

Inhoud

Samenvatting	3
Aanleiding en aanpak	5
Werkgebied en geboden ondersteuning	6
Uitdagingen amateurkunstgroepen	8
Uitdagingen (zelfstandige) kunstprofessionals	9
Extra ondersteuning nodig	11
Bekendheid en contact met landelijke amateurkunstkoepels	12
Contact met provinciale steuninstelling voor amateurkunst	15
Samenwerking tussen lokale, provinciale en landelijke ondersteuners	17
Informatievoorziening door LKCA en FCP	18

Samenvatting

Uitdagingen amateurkunstgroepen: leden, geld, ruimten.

De met een enquête bevroegde lokale ondersteuners voor amateurkunst zien dat de amateurkunstverenigingen en andere amateurkunstgroepen momenteel en de komende twee jaar geconfronteerd worden met een groot aantal uitdagingen. Verreweg de belangrijkste daarvan zijn het behoud en het werven van leden en deelnemers. Andere uitdagingen zijn de financiën, de beschikbaarheid van ruimten voor repetitie, opslag en optredens en het verkrijgen van capabele bestuurders. Uitdagingen voor de groepen op het gebied van de artistieke inhoud en de betrokken professionals zijn minder groot. Het vergroten van diversiteit en inclusie zien de ondersteuners niet als een uitdaging met een hele hoge prioriteit.

Uitdagingen kunstprofessionals: fair pay en werk-/inkomenszekerheid

De uitdagingen voor de artistiek begeleiders en de kunstdocenten die werken voor amateurkunstgroepen liggen vooral op het terrein van eerlijke beloning (fair pay) en op werk- en inkomenszekerheid. Scholing, samenwerking met collega's en verbinding met andere domeinen zijn ook uitdagingen, maar wel met iets minder prioriteit.

Extra en andere ondersteuning nodig

Alle lokale ondersteuners zijn van mening dat er extra of andere ondersteuning nodig is om deze uitdagingen te lijf te gaan. Het gaat dan om meer (structurele) financiering van amateurkunstgroepen en het faciliteren van betaalbare ruimten en locaties. Ook de noodzaak van scholing van bestuurders en kennisdeling tussen amateurkunstgroepen noemt men veel. Tevens is het volgens hen belangrijk veel beter de waarde van amateurkunst uit te dragen en zichtbaar te maken, evenals het meer zichtbaar maken van de mogelijkheden voor ondersteuning bij de amateurkunstgroepen.

Het merendeel van de lokale ondersteuners vindt dat er vooral extra en andere ondersteuning nodig is op lokaal niveau, binnen gemeenten. De helft is van mening dat ook de ondersteuning op provinciaal niveau verbeterd kan worden. Verbetering van de landelijke ondersteuning wordt minder vaak genoemd.

Samenwerking gewenst

Naast deze extra en andere ondersteuning op de verschillende niveaus is er volgens veel ondersteuners ook meer samenhang en samenwerking nodig tussen de verschillende ondersteuners. Om die samenwerking tot stand te brengen adviseren ondersteuners om meer aan kennisdeling te doen tussen de ondersteuners en concrete afspraken te maken over gezamenlijke doelstellingen en over wie welke taak heeft. Hiervoor is wel een sterke sturing nodig vanuit overheden. Provinciale steunfuncties en LKCA zijn genoemde instellingen die deze samenwerking kunnen faciliteren en begeleiden. En samenwerking kost tijd, dus enkele ondersteuners wijzen op de noodzaak van extra geld en menskracht.

Bekend met provinciale steuninstelling

De lokale ondersteuners zien vooral mogelijkheden tot samenwerking binnen de provincie, tussen provinciale en lokale ondersteuning. Bijna alle ondersteuners hebben al contact met de provinciale steuninstelling, over het algemeen naar tevredenheid. Een aantal van hen is door de provinciale

steuninstelling ook betrokken bij het vorig jaar geschreven 'herstelplan' voor hun provincie, en ziet daarin ook kansen om de ondersteuning te versterken. Overigens is er nog een aanzienlijke groep (28%) die geen weet heeft van een herstelplan voor hun provincie.

Onbekend met koepels

Met de landelijke koepelorganisaties voor amateurkunst zijn de lokale ondersteuners minder bekend. Twee derde van hen kent nog wel Koornetwerk Nederland en KNMO, maar de overige koepels kennen zij niet of nauwelijks. Zij maken derhalve ook weinig gebruik van de producten en diensten van de koepels, en hebben ook weinig direct contact met hen. En als ze het al doen, dan betreft het eigenlijk alleen Koornetwerk Nederland en KNMO. Het ging de afgelopen twee jaar dan hoofdzakelijk om informatievoorziening via hun nieuwsbrieven en websites over de richtlijnen en protocollen in het kader van de coronapandemie.

Aanleiding en aanpak

Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) werken samen met provinciale steuninstellingen en koepelorganisaties aan een vitale ondersteuningsstructuur voor de amateurkunst. De coronapandemie heeft deze ambitie een sterke impuls gegeven. Met financiering van het ministerie van OCW hebben negen koepelorganisaties binnen de amateurkunst extra menskracht kunnen inhuren voor het ondersteunen van de achterban ten tijde van de coronapandemie. Daarnaast heeft OCW in 2022 twee miljoen euro beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van de amateurkunst, die via LKCA en FCP is verdeeld over negen koepelorganisaties en twaalf provinciale steuninstellingen. Ook de komende jaren blijft het ministerie de amateurkunst (financieel) ondersteunen, binnen het kader van een Nationaal Akkoord Amateurkunst.

Om in de toekomst tot een vitale ondersteuningsstructuur te komen voor de amateurkunst is het in de ogen van LKCA, FCP en OCW noodzakelijk dat de verschillende ondersteunende partijen binnen deze structuur van elkaars werk op de hoogte zijn en vervolgens goed samenwerken. Van deze ondersteunende partijen zijn 'lokale ondersteuners' voor amateurkunst, met als werkterrein een of enkele gemeenten, de partij die het dichtst bij de amateurkunstgroepen staat en het meest direct ondersteuning kan bieden.¹ Enerzijds zou het een meerwaarde zijn wanneer deze lokale ondersteuners op de hoogte zijn van de ondersteuning door de landelijke koepelorganisaties en de provinciale steuninstellingen, en er vervolgens ook gebruik van maken. Maar het is niet bekend in hoeverre zij hiermee bekend zijn en er gebruik van maken. Anderzijds is het ook een meerwaarde wanneer de landelijke en provinciale ondersteuners worden gevoed door de lokale ondersteuners, omdat zij goed zicht hebben op de uitdagingen en behoefte van de amateurkunstgroepen in hun omgeving.

LKCA en FCP hebben vanuit dit perspectief onder de bij hen bekende lokale ondersteuners van amateurkunst een enquête uitgezet, waarmee de ondersteuners enerzijds zijn bevraagd over de uitdagingen van de amateurkunstgroepen in hun omgeving en anderzijds over de mate waarin zij bekend zijn met en gebruik maken van de ondersteuning door de koepelorganisaties en de provinciale steuninstellingen. De vragenlijst is opgesteld in samenwerking met deze koepelorganisaties en steuninstellingen, en is verstuurd naar ruim 300 lokale ondersteuners voor amateurkunst waarvan LKCA de emailadressen heeft. Daarnaast hebben sommige provinciale steuninstellingen de vragenlijst ook uitgezet onder de bij hen bekende lokale ondersteuners. De enquête stond open in november en december 2022.

104 personen zijn begonnen aan de enquête. Vier daarvan gaven bij de instapvraag aan niet werkzaam te zijn als lokale ondersteuner voor amateurkunst, waardoor zij geen vervolgvragen kregen. Van de overgebleven 100 lokale ondersteuners hebben 88 de enquête ingevuld. In hoeverre deze groep respondenten representatief is voor de totale groep lokale ondersteuners van amateurkunst is onbekend, omdat we geen beeld hebben van hoe groot de totale groep is en hoe de samenstelling is.

1 Lokale ondersteuners voor amateurkunst zijn cultuurmakelaars, cultuurscouts, adviseurs, intendanten, cultuurkoppelaars, culturaanagers, cultuurcoaches, combinatiefunctionarissen en andere lokale cultuurfuncties die vanuit hun functie bijdragen aan de versterking en ontwikkeling van amateurkunst/actieve cultuurparticipatie in de vrije tijd.

Werkgebied en geboden ondersteuning

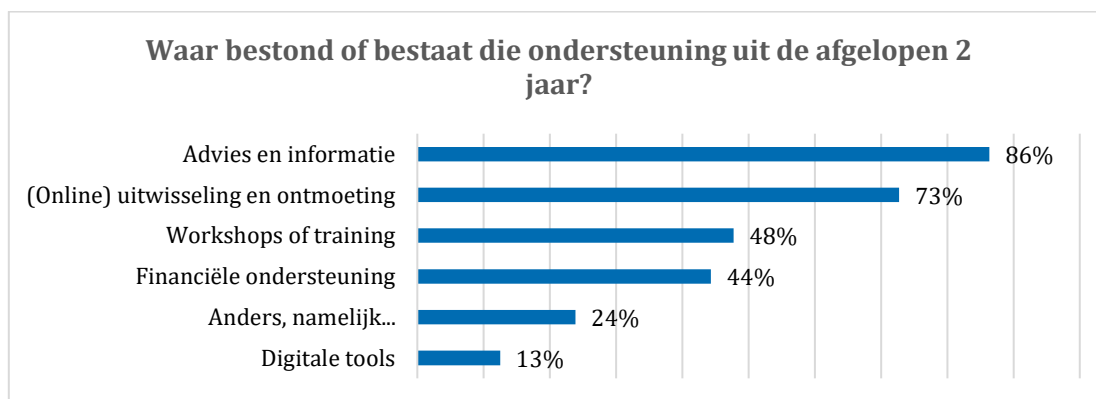
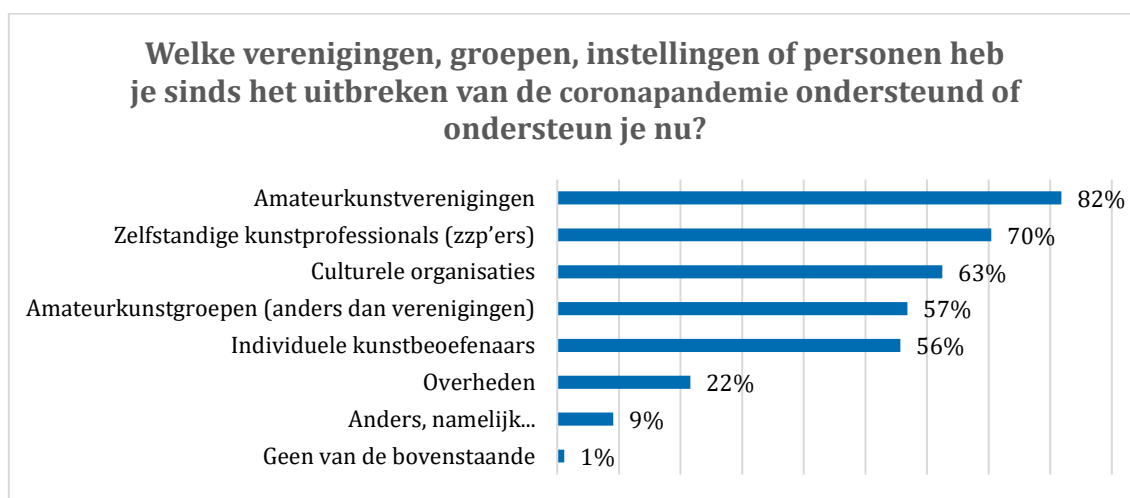
De 88 lokale ondersteuners die de enquête hebben ingevuld zijn afkomstig uit het hele land. Alleen is er niemand in Zeeland werkzaam. De meeste (56%) zijn werkzaam bij een culturele instelling. Een derde als cultuurcoach, cultuurmakelaar of andere combinatiefunctie en 23% als beleidsmedewerker. Dan is er nog een kwart in dienst bij de gemeente als cultuurcoach, cultuurmakelaars of andere combinatiefunctie of als beleidsmedewerker. 18% geeft aan een andere functie te hebben en/of werkzaam te zijn bij een andere organisatie, zoals cultuurcoach bij een welzijnsinstelling of bibliotheek, of adviseur bij een provinciale instelling of bij de provincie.

In welke provincie(s) ben je werkzaam als lokale ondersteuner voor amateurkunst?		
	N	%
Groningen	12	14%
Friesland	2	2%
Drenthe	12	14%
Overijssel	9	10%
Gelderland	13	15%
Zuid-Holland	14	16%
Limburg	1	1%
Noord-Holland	5	%
Utrecht	7	8%
Noord-Brabant	10	11%
Zeeland	0	0%
Flevoland	3	3%
	88	100%

Vanuit welke functie of organisatie ondersteun je amateurkunst?		
	N	%
Cultuurcoach, cultuurmakelaar (of andere combinatiefunctie) bij een culturele instelling	29	33%
Cultuurcoach, cultuurmakelaar (of andere combinatiefunctie) in dienst van een gemeente	14	16%
Beleidsmedewerker bij een culturele instelling	20	23%
Beleidsmedewerker (of andere functie) bij een gemeente	9	10%
Anders	16	18%
	88	100%

Van de partijen die deze ondersteuners sinds het uitbreken van de coronapandemie ondersteunen worden de amateurkunstverenigingen (82%) het meest genoemd, gevolgd door zelfstandige kunstprofessionals (70%). Maar ook culturele organisaties (63%), andere amateurkunstgroepen dan verenigingen (57%) en individuele kunstbeoefenaars (56%) worden door meer dan de helft van de lokale ondersteuners ondersteund.

De geboden ondersteuning aan deze partijen bestond in de afgelopen twee jaar vooral uit het geven van 'advies en informatie' (86%) en het organiseren van '(online) uitwisseling en ontmoeting' (73%). Het geven of organiseren van 'workshops of training' (48%) of 'financiële ondersteuning' (44%) wordt door bijna de helft gedaan. Het aanbieden van 'digitale tools' komt veel minder voor (13%). Daarnaast geeft een kwart van de ondersteuners aan (ook) op andere manieren ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld door het aanbieden van huisvesting/ruimte, het organiseren van culturele projecten/evenementen voor amateurkunstenaars, het helpen bij het aanvragen van subsidies of het bemiddelen bij het opstellen en afsluiten van contracten.

Uitdagingen amateurkunstgroepen

De lokale ondersteuners zijn gevraagd wat zij zien als belangrijkste uitdagingen voor de amateurkunstverenigingen en andere amateurkunstgroepen in hun omgeving voor de komende twee jaar. Dat is eerst gedaan met een open vraag, waardoor de ondersteuners de mogelijkheid hadden om de uitdagingen in hun eigen woorden te omschrijven. Deze antwoorden zijn gecodeerd en geclusterd op uitdaging.

Verreweg de belangrijkste uitdaging ligt op het behoud en het werven van leden. Driekwart noemt dit als een belangrijke uitdaging. Als tweede belangrijke uitdaging, genoemd door 40% van de ondersteuners, wordt gewezen op de financiën. Sommigen wijzen daarbij op de stijgende huur- en energiekosten. Anderen wijzen op de uitdaging om subsidies binnen te halen of structurele financiering te vinden. De derde belangrijke uitdaging (22%) gaat over ruimten voor repetitie, opslag of optreden. Men noemt dan vooral het vinden van geschikte en betaalbare locaties. Vierde uitdaging is het behouden en het werven van (capabele) bestuurders. En als vijfde en laatste regelmatig genoemde uitdaging wijzen de respondenten op de noodzaak van een nieuwe werkwijze, een andere manier van verenigen. Men heeft het over 'open staan voor andere wegen', een 'cultuuromslag', 'nieuwe paden bewandelen', 'nieuwe zienswijzen' of 'aanpassen aan veranderende samenleving'. Overigens wordt in de antwoorden niet concreet hoe die nieuwe werkwijze eruit zou moeten zien, alleen dat die noodzakelijk is om de andere uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Naast deze vijf belangrijke uitdagingen zijn er nog een aantal uitdagingen die minder vaak worden genoemd, zoals uitdagingen op het gebied van samenwerking, zichtbaarheid, kwaliteit, het werven van publiek, en subsidiecriteria en juridische eisen.

Na de open vraag zijn de lokale ondersteuners gevraagd een aantal vooraf gegeven uitdagingen te prioriteren op een schaal van 1 (geen prioriteit) tot 5 (hoogste prioriteit). Het 'werven van leden en deelnemers' krijgt met een gemiddelde van 4,7 verreweg de meeste prioriteit. De andere uitdagingen die veel prioriteit krijgen zijn 'versterken toekomstbestendig organiseren (besturen)' (gemiddeld 4,1), 'verbeteren imago, identiteit, zichtbaarheid' (3,9) en 'verbeteren verbinding, ontmoeting, samenwerking' (3,8). Iets minder prioriteit krijgen de uitdagingen die meer op het artistiek-professionele vlak liggen, zoals het 'versterken professionals in de sector' (3,4) en 'herstellen artistiek inhoudelijke kwaliteit' (3,1). Met een gemiddelde score van 3 krijgt de uitdaging 'vergroten diversiteit en inclusie' de minste prioriteit.

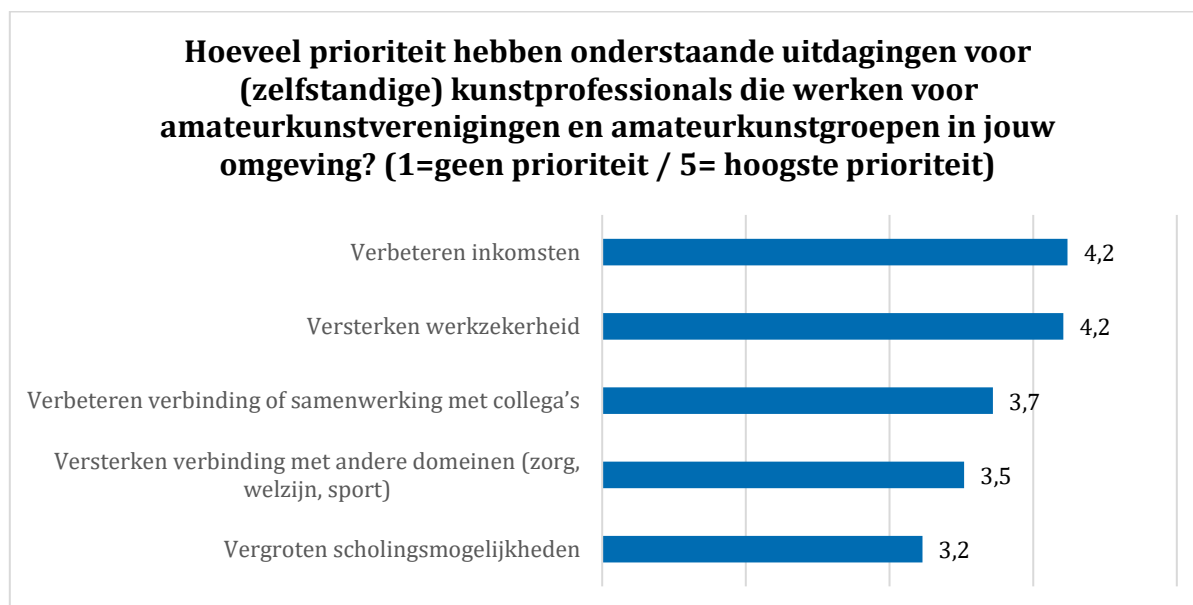

Uitdagingen (zelfstandige) kunstprofessionals

De lokale ondersteuners zijn tevens gevraagd naar de belangrijkste uitdagingen voor (zelfstandige) kunstprofessionals die werken voor amateurkunstverenigingen en amateurkunstgroepen. Eerst wederom met een open vraag, waarna vervolgens is gevraagd een aantal voorgelegde uitdagingen te prioriteren op de schaal van 1 tot 5.

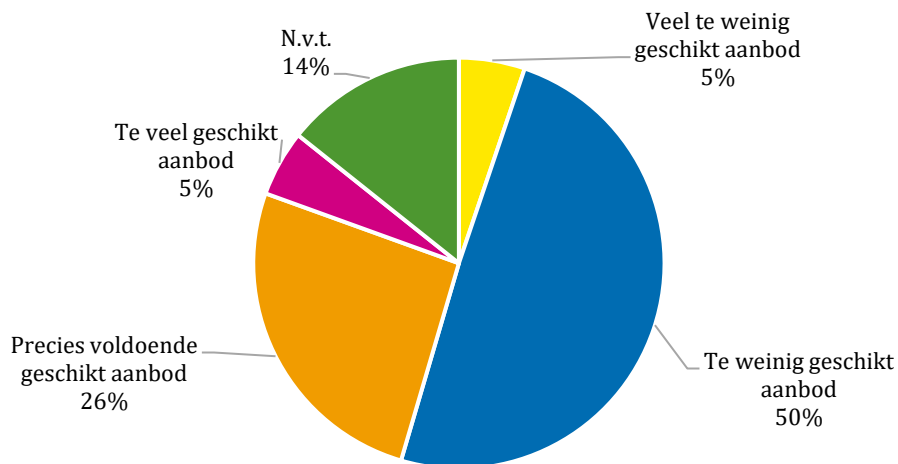
Uit de antwoorden op de open vraag komt een enorm aantal uitdagingen naar voren, maar twee steken er duidelijk bovenuit. In de eerste plaats *fair pay*, oftewel het vragen en krijgen van een eerlijk en realistisch uurtarief. En ten tweede het behoud en de continuïteit van het werk. Het gaat dan om werk- en inkomenszekerheid, dat weer gerelateerd is aan de uitdaging van het verdwijnen of kleiner worden van verenigingen en de uitdaging om voldoende opdrachten en leerlingen/leden/deelnemers binnen te halen.

Eenzelfde bevinding laat de prioritering van een aantal voorgelegde uitdagingen zien. De lokale ondersteuners geven het 'verbeteren van inkomsten' en het 'versterken van werkzekerheid' de hoogste prioriteit (beide gemiddeld 4,2). De drie overige uitdagingen krijgen ook veel prioriteit, maar wel wat minder, zoals het 'verbeteren van verbinding of samenwerking met collega's' (3,7), het 'versterken van verbinding met andere domeinen' (3,5) en het 'vergroten van scholingsmogelijkheden' (3,2).

Meer dan de helft van de lokale ondersteuners geeft aan dat er momenteel te weinig (49%) of veel te weinig (5%) geschikt aanbod is van kunstprofessionals die kunnen werken voor amateurkunstverenigingen of andere amateurkunstgroepen. Volgens de overige ondersteuners is er precies voldoende (26%) geschikt aanbod of (veel) te veel 5%. De rest geeft aan daar geen voldoende zicht op te hebben.

Geef aan hoe het momenteel staat met het aanbod van kunstprofessionals in jouw omgeving die kunnen werken voor amateurkunstverenigingen en amateurkunstgroepen?

Terwijl de ondersteuners bij de uitdagingen voor kunstprofessionals aangeven dat professionals moeite hebben of zullen gaan hebben om hun werk te behouden of genoeg opdrachten binnen te halen, is ruim de helft van de lokale ondersteuners dus van mening dat er te weinig geschikt aanbod van kunstprofessionals is. Dat lijkt een paradox. Mogelijk zit de verklaring in de term 'geschikt aanbod', en sluit het aanwezige aanbod niet aan op de vraag of verschilt het per discipline of per regio. De verschillen per discipline of regio zien we in ieder geval terug in de toelichting bij deze vraag van enkele ondersteuners: 'Dansdocenten zijn er vrij weinig in onze regio. Dat is lastig. Maar kunstenaars, muzikanten en theatermakers zijn goed te vinden.' Of, 'In Friesland zijn weinig goed geschoolde mensen te vinden met passie voor amateurverenigingen'.

Extra ondersteuning nodig

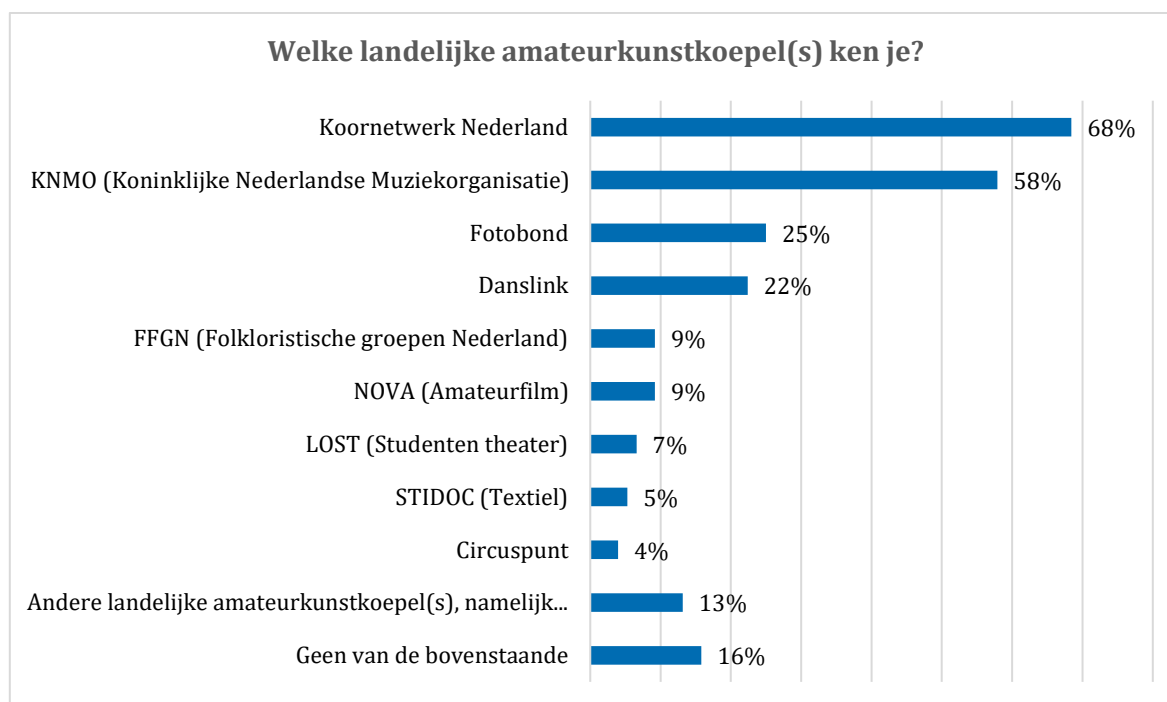
Op een ondersteuner na is iedere respondent van mening dat er extra ondersteuning nodig is voor de uitdagingen waarmee de amateurkunstgroepen en de kunstprofessionals geconfronteerd worden. 71% vindt dat er extra ondersteuning nodig is op lokaal niveau, 43% op provinciaal niveau en 29% op landelijk niveau. 14% geeft aan het niet te weten.

Als toelichting wijzen de ondersteuners op de noodzaak van meer aandacht voor de waarde van amateurkunst. In dat kader pleiten sommigen ook voor meer onderzoek naar de betekenis van amateurkunstverenigingen en -groepen. Deze waarde moet vervolgens meer uitgedragen worden en door overheden meer geïnternaliseerd worden, zowel lokaal, provinciaal als landelijk. Dat moet leiden tot meer ondersteuning en tot meer aanwas bij verenigingen. Die extra ondersteuning zou in belangrijke mate moeten bestaan uit (structurele) financiering van amateurkunstgroepen en het faciliteren van betaalbare locaties. Dat is een taak die volgens de ondersteuners vooral lokaal opgepakt moet worden door gemeenten. Ook de noodzaak van scholing en kennisdeling wordt veel genoemd. Om de ondersteuning goed te organiseren is volgens sommigen extra geld en menskracht nodig. Overigens wijzen enkelen wel op het probleem dat verenigingen soms niet open staan voor bestaande scholings- en ondersteuningsprogramma's, en er zodoende ook geen gebruik van maken.

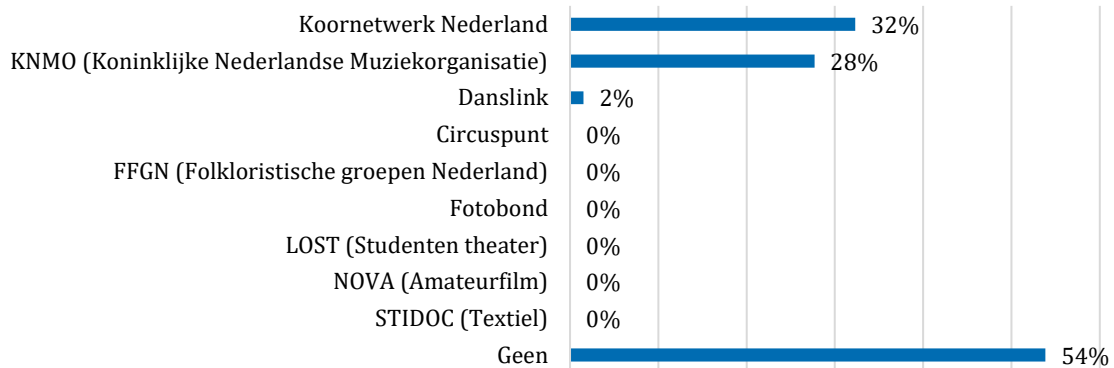
Bekendheid en contact met landelijke amateurkunstkoepels

De meeste lokale ondersteuners voor amateurkunst (84%) kennen een of meerdere landelijke amateurkunstkoepels. Het meest bekend zijn Koornetwerk Nederland (68% van de lokale ondersteuners kent dit netwerk) en KNMO (58%). Ook de Fotobond en Danslink zijn bekend bij zo'n kwart van de ondersteuners. Andere bonden en koepelorganisaties zijn veel minder bekend bij hen.

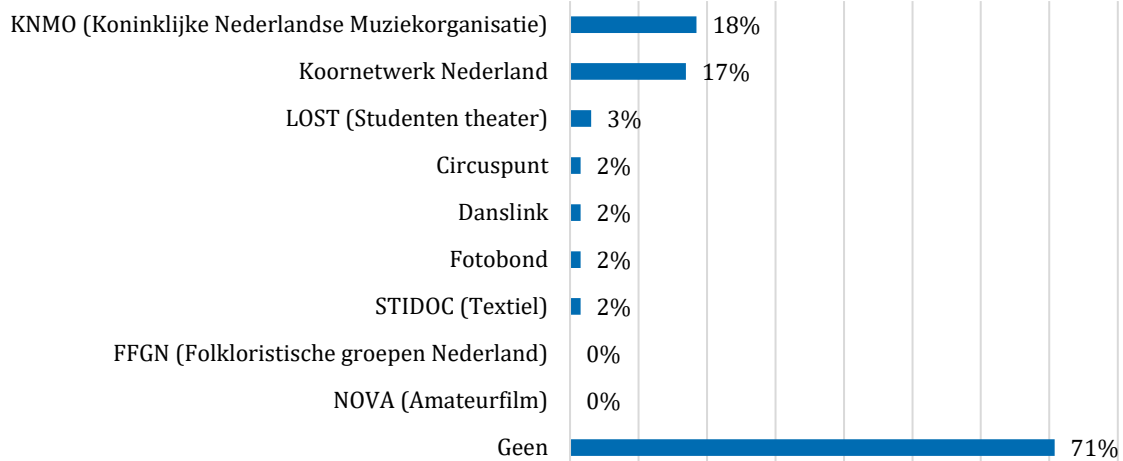

Van de ondersteuners die bekend zijn met een of meerdere koepels heeft iets minder dan de helft (46%) de afgelopen twee jaar gebruik gemaakt van informatie, tools of bijeenkomsten van deze koepels. Dan gaat het eigenlijk alleen om producten of diensten van Koornetwerk Nederland (gebruikt door 32% van de lokale ondersteuners die bekend zijn met een of meer koepels) en KNMO (28%). Alleen Danslink wordt nog door een lokale ondersteuner genoemd. De gebruikte producten en/of diensten zijn het krijgen van nieuwsbrieven, het volgen van hun sociale media en het raadplegen van de website. Het gaat dus met name om informatievoorziening, waarbij het vaak ging om de informatievoorziening over de richtlijnen en protocollen in het kader van de coronapandemie.

Heb je de afgelopen 2 jaar gebruik gemaakt van informatie, tools of bijeenkomsten die door onderstaande landelijke amateurkunstkoepel(s) zijn gemaakt, aangeboden of georganiseerd? Van welke?
 (% van ondersteuners die bekend zijn met een of meer koepels)

Met welke landelijke amateurkunstkoepel(s) of met een bij een koepel werkzame 'corona-ondersteuner' heb je in de afgelopen 2 jaar contact gehad via ontmoeting, email of telefoon?
 (% van ondersteuners die bekend zijn met een of meer koepels)

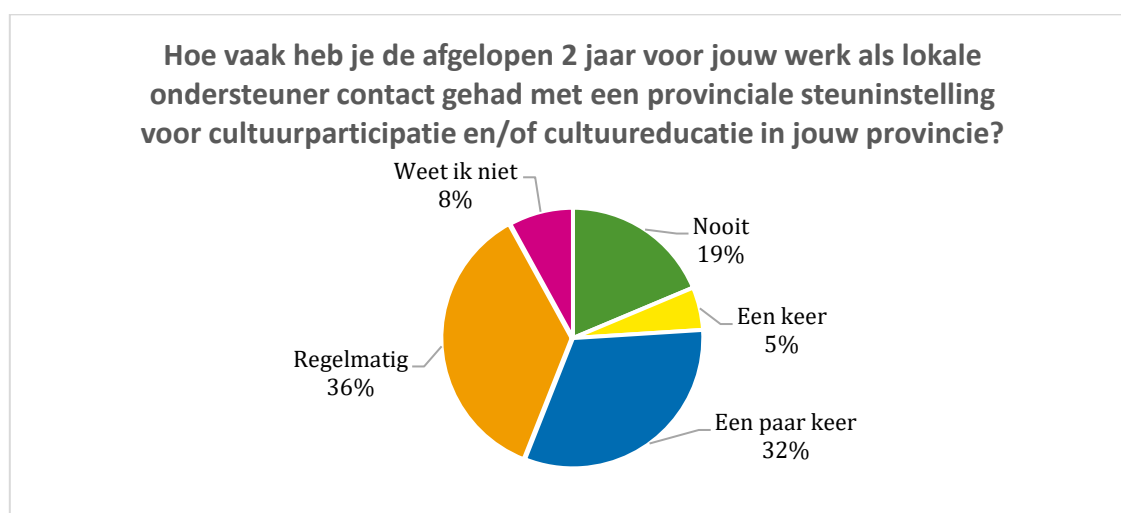

29% van de ondersteuners die bekend zijn met een of meerdere koepelorganisaties heeft de afgelopen twee jaar ook direct contact gehad met een koepel via ontmoeting, mail of telefoon. Ook hier gaat het weer hoofdzakelijk om KNMO en Koornetwerk Nederland. Van deze groep geeft grofweg een derde aan dat ze 'een keer' contact had met een van beide koepels, een derde 'een paar keer' en een derde 'regelmatig'. Het directe contact met Koornetwerk wordt door bijna iedereen (91%) als 'uitstekend' of 'goed' ervaren'. Het contact met KNMO wordt door de helft (50%) als 'uitstekend' of 'goed' beleefd, en door 42% als 'voldoende' en 8% als 'matig'. Er is een lokale ondersteuner die ook nog met andere koepels direct contact heeft gehad, en aangeeft dat dit is gegaan via netwerkbijeenkomsten van LKCA.

Gevraagd naar mogelijkheden om het bereik en gebruik van de door de landelijke amateurkunstkoepels geboden ondersteuning te verbeteren, wijzen de lokale ondersteuners op het meer zichtbaar zijn, zowel richting de amateurkunstgroepen zelf als richting de lokale en provinciale ondersteuners. Een aantal geeft dan ook aan om vooral beter gebruik te maken of samen te werken met de ondersteuners in de regio. Daarvoor worden ook wat concrete suggesties gegeven, zoals een 'nieuwsbrief met landelijke ontwikkelingen' gericht aan lokale ondersteuners, of 'landelijke intervisiedagen' en 'netwerkbijeenkomsten' voor steuninstellingen en koepels. Andere concrete suggesties zijn het zichtbaar maken van 'good-practices' via sociale media, de mogelijkheid bieden om door koepels georganiseerde bijeenkomsten online terug te kijken, of de kunstprofessionals te laten betalen via de koepel in plaats van via de vereniging.

Contact met provinciale steuninstelling voor amateurkunst

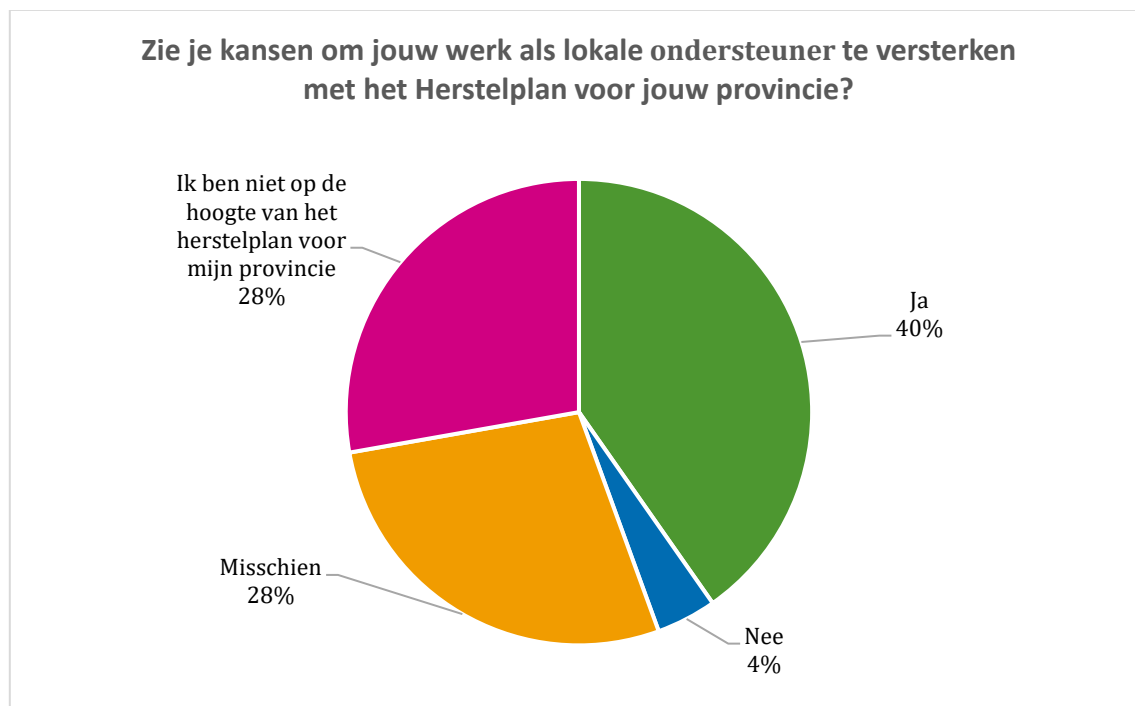
Met de provinciale steuninstelling(en) voor amateurkunst hebben de meeste lokale ondersteuners in de afgelopen twee jaar contact gehad: 36% regelmatig, 32% een paar keer, 5% een keer en 19% nooit, de overige 8% weet het niet. Het contact wordt door de helft als 'goed' of 'uitstekend' ervaren, en door de andere helft als 'voldoende' of 'matig'. Een enkeling heeft deze beoordeling toegelicht, vooral wanneer ze wat kritischer zijn. Toelichtingen zoals: 'ze lijken zelf nog erg zoekend', 'kan nog beter, met name provinciale ontmoeting en delen good practices', 'er is een groot gat tussen onze lokale kennis en provinciale kennis over cultuurbeoefening'. 'afstandelijk', 'subsidiegever met veel regels en protocollen', 'weinig initiatiefrijk' en 'contact loopt traag of op te korte termijn'.

Van de lokale ondersteuners die aangeven geen contact te hebben gehad met de provinciale steuninstelling of het niet te weten zou bijna de helft dit wel willen. De andere helft geeft aan het misschien wel te willen of het (nog) niet te weten. Geen van hen zegt het niet te willen. Uit de toelichting blijkt dat een deel van degenen die nog geen contact hebben gehad met de provinciale steunfunctie, maar dat wel zeker willen, vaak nog maar kort werkzaam zijn als lokale ondersteuner en zich nog aan het oriënteren zijn. Degenen die het misschien willen of niet weten lichten dit toe met dat in hun provincie er bijvoorbeeld geen provinciale steuninstelling voor amateurkunst is. Maar een enkeling geeft ook aan niet precies te weten wat het contact zou kunnen opleveren.

De lokale ondersteuners is gevraagd naar de bekendheid met het voor hun provincie geschreven 'herstelplan' en of dit kansen biedt voor hun eigen werkzaamheden. 40% van hen antwoordt daar bevestigend op, 28% zegt er misschien kansen in te zien en slechts 4% ziet er geen kansen in. Daarnaast is er een groep lokale ondersteuners (28%) die niet op de hoogte is van een herstelplan. Van degenen die er kansen in zien, geeft een groot aantal aan ook al betrokken te zijn geweest bij het opstellen van het herstelplan. Kansen zien zij vooral in het werken aan verbinding, samenwerking, professionalisering en subsidiëring op lokaal niveau. Een lokale ondersteuner geeft expliciet aan dat zij/hij hoopt dat de herstelgeldten kunnen worden gebruikt voor een lokale aanpak in plaats van een regionale aanpak. Van de enkeling die geen kansen zien in het benutten van het herstelplan geeft een lokale ondersteuner aan dat de herstelgeldten en de initiatieven (coaches, plannen en workshops) bij de provincie blijven hangen en dat lokale muziekkorpsen met deze geldten en initiatieven geen

dirigent zullen kunnen betalen. Van degenen die zeggen er misschien kansen in te zien, lichten twee dit toe met het beperkte budget dat er beschikbaar is ('een druppel op een gloeiende plaat: weer een eenmalige injectie in plaats van een meerjarenplan').

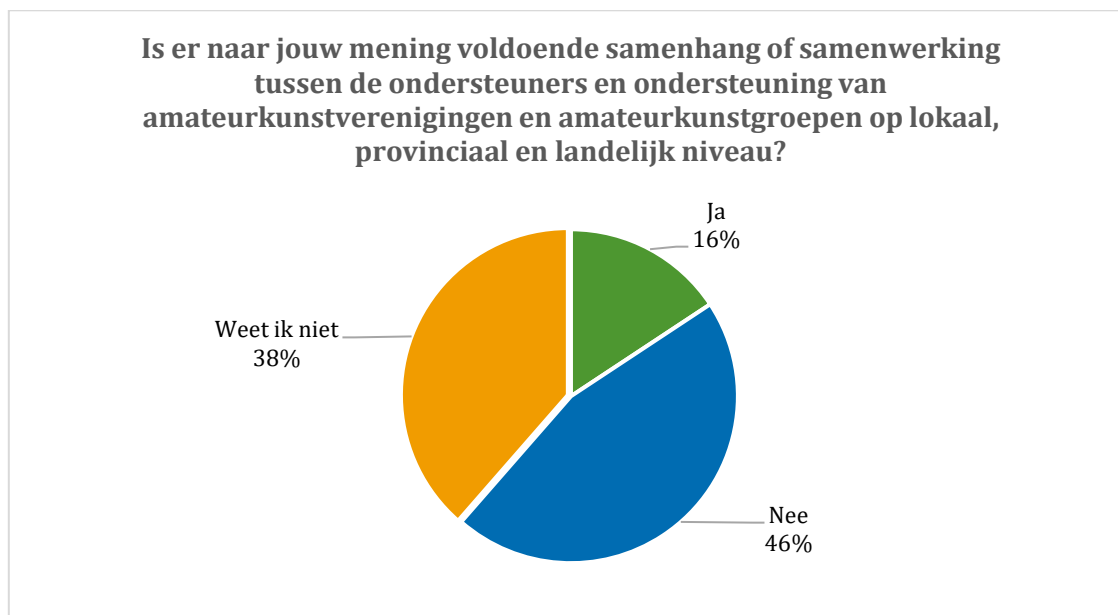
Tevens zijn de lokale ondersteuners gevraagd naar manieren om de ondersteuning van amateurkunstverenigingen en amateurkunstgroepen in de eigen provincie te verbeteren. De antwoorden vallen uiteen in twee categorieën, antwoorden die gaan over het aanbod van ondersteuning en antwoorden die gaan over het organiseren van de ondersteuningsstructuur in de provincie.

Als het gaat om het aanbod van ondersteuning in de provincie wijzen velen op het instellen van netwerken of leergemeenschappen van verenigingen, waardoor zij kennis kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren. Tegelijkertijd is het voor verenigingen een manier om beter zichtbaar te worden. Naast het leren van en met elkaar noemen respondenten nog andere vormen van deskundigheidsbevordering, zoals het aanbieden van cursussen voor bestuurders en professionals. Zo wordt Samen Slim Deelnemers Werven een keer genoemd. Daarnaast benadrukken meerderen van hen het belang van het structureel subsidiëren van verenigingen, en tegelijkertijd het simpeler en toegankelijker maken van subsidies. Geld is nodig voor het betalen van huisvesting en de (fair-pay) inhuur van professionals.

Met betrekking tot het organiseren van de ondersteuningsstructuur in de provincie geeft een groep aan dat op lokaal niveau vanuit de gemeente de ondersteuning verbeterd of vergroot moet worden, en dat dit kan door het aanstellen van een intermediair, makelaar of coach in de nu nog 'witte vlekken'. Een enkeling wijst erop ook de capaciteit van provinciale steuninstellingen voor amateurkunst uit te breiden. Daarbij noemen meerderen het belang van samenwerking tussen de verschillende provinciale en lokale ondersteuners in een provincie, en op het meer zichtbaar maken van deze ondersteuning bij amateurkunstgroepen.

Samenwerking tussen lokale, provinciale en landelijke ondersteuners

In lijn van deze suggesties over samenwerking binnen de eigen provincie is het niet verbazingwekkend dat bijna de helft van de lokale ondersteuners (46%) aangeeft dat er momenteel niet voldoende samenhang of samenwerking is tussen de ondersteuners en ondersteuning op lokaal, provinciaal en landelijk niveau. Slechts 16% vindt dat er wel voldoende samenhang of samenwerking is, en een relatief grote groep (39%) geeft aan dit niet te weten.

Hoe deze samenhang concreet te verbeteren is voor de lokale ondersteuners geen gemakkelijke vraag. Sommigen geven inderdaad aan het niet te weten. Anderen wijzen op meer kennisdeling en meer intensief en structureel contact, vooral tussen provinciale ondersteuning en de lokale ondersteuning. Sommigen noemen ook landelijke ondersteuners, zoals koepelorganisaties en LKCA, als partijen om kennis mee uit te wisselen. Voorbeelden van manieren om deze kennisdeling te faciliteren zijn bijeenkomsten of een digitaal platform voor ondersteuners. Een aantal wijst erop dat het niet alleen gaat om kennisdeling, maar om in gezamenlijkheid doelstellingen te bepalen en afspraken te maken over wie wat waar doet op het gebied van ondersteuning van amateurkunstgroepen. Om daadwerkelijk te werken aan zulke gezamenlijke ondersteuning en kennisdeling is volgens sommigen extra budget en menskracht nodig (samenwerking kost tijd), zowel op lokaal als provinciaal niveau, waarbij de ondersteuners bovendien ook vast en langdurig in dienst zijn – de vele wisselingen waar bij sommige ondersteunende instellingen nu sprake van is, staat goede samenwerking in de weg.

De partijen die nodig zijn om deze samenwerking te faciliteren en te realiseren zijn natuurlijk alle betrokken partijen. Maar sommigen wijzen erop dat er hiervoor wel een sterke(re) sturing nodig is vanuit de provincie en vanuit gemeenten. Op provinciaal niveau wordt de provinciale steuninstelling genoemd als een mogelijke partij om bijvoorbeeld kennisuitwisseling of het maken van bestuurlijke afspraken te faciliteren en begeleiden. Op landelijk niveau ziet men deze rol weggelegd voor LKCA.

Informatievoorziening door LKCA en FCP

Bijna iedereen van de lokale ondersteuners (91%) heeft de afgelopen drie jaar de informatievoorziening van LKCA en FCP over de ondersteuning van amateurkunstverenigingen en amateurkunstgroepen gezien. 84% geeft aan hiervan kennis te hebben genomen via de nieuwsbrief, sociale media of website van LKCA, waarbij 44% ook op de hoogte is gebracht via door LKCA georganiseerde bijeenkomsten. En 44% verkreeg informatie over deze ondersteuning via de nieuwsbrief, sociale media of website van FCP. Deze informatievoorziening werd door 51% ervaren als 'goed' of 'uitstekend', door 44% als 'voldoende' en door 5% als 'matig' of 'slecht'.

De lokale ondersteuners geven verschillende suggesties voor het verbeteren van de informatievoorziening. Een paar keer genoemd is het meer betrekken van en aanwezig zijn op regionaal of lokaal niveau, zoals lokale ondersteuners meer betrekken bij het verspreiden van informatie richting verenigingen of het organiseren van bijeenkomsten op locatie in de regio. Een ander punt is om de informatievoorziening over de ondersteuning van amateurkunstgroepen te bundelen. Nu staat het soms versnipperd tussen andere informatie en andere regelingen in de nieuwsbrieven of websites van LKCA en FCP. Een enkeling noemt ook nog suggesties als online kennisdossiers, filmpjes en een overzicht van bij wie en waar je kunt aankloppen voor ondersteuning.

Colofon

Resultaten enquête lokale ondersteuners voor amateurkunst 2022

Auteurs

Arno Neele (analyse en rapportage)

Piet Roorda (opstellen vragenlijst)

Met dank aan

Provinciale steuninstellingen en andere partners voor het meedenken over de opzet en het uitzetten van de enquête.

Uitgever
LKCA
Lange Viestraat 365
Postbus 452
3500 AL Utrecht
030 711 51 00
info@lkca.nl
www.lkca.nl

LKCA wil ervoor zorgen dat iedereen goede cultuureducatie krijgt (op school én in de vrije tijd) en dat iedereen kan meedoen aan culturele activiteiten.

LKCA probeert publicaties zo toegankelijk mogelijk aan te bieden. Neem contact met ons op bij ontoegankelijke informatie via info@lkca.nl.

©LKCA Utrecht, februari 2023

LKCA

LKCA wil ervoor zorgen dat iedereen goede cultuureducatie krijgt (op school én in de vrije tijd) en dat iedereen kan meedoen aan culturele activiteiten.

LKCA | Lange Viestraat 365 | Postbus 452, 3500 AL Utrecht | +31 30 711 51 00 | www.lkca.nl | info@lkca.nl